

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 3076

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ekli “Orta Vadeli Mali Plan (2021-2023)”ın onaylanmasına, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 16 ncı maddesi gereğince karar verilmiştir.

8 Ekim 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

ORTA VADELİ MALİ PLAN

(2021 - 2023)

GİRİŞ

2021-2023 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, Yeni Ekonomi Programı/Orta Vadeli Program (2021-2023) ile uyumlu olmak üzere 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içerecek şekilde hazırlanmıştır.

2021-2023 döneminde ekonomi politikasının temel amacı, Yeni Ekonomi Programları ile elde edilen kazanımların korunarak geliştirilmesi, iç ve dış dengenin yeniden sağlanması, bu denge üzerine inşa edilecek stratejik reformlarla kapsayıcı, sürdürülebilir ve istihdam odaklı büyümeyi hedefleyen politikalarla küresel ekonomide ortaya çıkan yeni normalin oluşturduğu iktisadi fırsatları da kullanarak üretime, ihracata ve finansal istikrara dayalı ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir. Bu dönemde kamunun güçlü desteği ve özel sektörün öncülüğünde sermaye birikimi ve sanayileşme süreci hızlandırılacak, her alanda verimlilik artırılacak, yurtiçi tasarrufların ve üretken yatırımların düzeyi yükseltilecek, üretim süreçlerinin ihracata dönük, yenilikçi ve ithalat bağımlılığı azalmış bir yapıya dönüşmesi sağlanacaktır.

Mali Plan döneminde maliye politikasının temel hedefi, mali disipline kararlılıkla devam edilmesidir. Bu kapsamda 2021-2023 döneminde kamu hizmet sunumunun ve idari yapısının etkinliğini artıracak ve gereksinimlerini dinamik bir yapıda karşılayacak program bütçe sistemine geçilerek kamu kaynaklarının daha verimli kullanılması sağlanacaktır. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinlik artırılacak ve ekonomide kayıt dışılık azaltılacaktır. Böylece kamu borçluluğu düşük ve sürdürülebilir düzeylerde tutulmaya devam edilecektir. Para ve maliye politikalarının güçlü eşgüdümü sürdürülecektir.

Orta Vadeli Mali Plana dayalı olarak hazırlanacak 2021-2023 yılları merkezi yönetim bütçesi, kaynakların belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda tahsisini, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını amaçlamaktadır. Mali Plan dönemi boyunca, Covid-19 salgını ile mücadele nedeniyle ekonomide ortaya çıkan etkiyi bertaraf etmek için alınan kamu maliyesi tedbirleri geçici süreyle uygulanacak, ekonomide kalıcı toparlanmayla bütçe dengesinde kademeli iyileşme sağlanacaktır. Mali Plan dönemi sonunda bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3,5 olması hedeflenmektedir. Buna yönelik olarak merkezi yönetim bütçesinin uygulama süreci Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yakın işbirliği içerisinde koordineli olarak yürütülecektir.

Harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanları tasfiye edilecek, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesi sağlanacaktır. Süreklilik arz etmeyen ve konjoktüre dayalı gelirlerin oluşturduğu geçici kaynaklara karşılık olarak kalıcı mahiyette harcama oluşturulmayacaktır. Kamu yatırım, harcama, teşvik ve desteklerinin etkinliği artırılacaktır.

Beşeri sermayenin güçlendirilmesi, kapsayıcı büyüme yaklaşımının belirgin bir biçimde hayata geçirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına yönelik politikaların uygulanmasına devam edilecektir.

2021-2023 dönemi merkezi yönetim bütçesinin hazırlığına esas teşkil edecek temel makroekonomik göstergeler, gelir ve gider tahminleri, hedef bütçe açığı ve açık finansmanı ile genel ve özel bütçeli idarelerin ödenek teklif tavanlarına Mali Planın izleyen bölümlerinde yer verilmiştir. Kamu idareleri, Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllık bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyecek ve 2021, 2022 ve 2023 yılları için bütçe tekliflerini sunacaklardır.

1. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DAYANDIĞI TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE POLİTİKALAR

1.1. Temel Makroekonomik Göstergeler

2021-2023 dönemi merkezi yönetim bütçesi gelir ve gider tahminlerinin belirlenmesinde, Orta Vadeli Programda öngörülen ve Tablo 1’de yer alan makroekonomik göstergeler esas alınmıştır. Kamu idareleri tarafından 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ilişkin olarak sunulacak bütçe tekliflerinde söz konusu göstergeler dikkate alınacaktır.

Tablo 1- Temel Makroekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023
GSYH Büyümesi (% Reel)	5,8	5,0	5,0
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	5.644	6.310	7.021
TÜFE Yılsonu (%)	8,0	6,0	4,9

1.2. Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar

1. 2021-2023 döneminde, kamu harcama politikasının çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesi esas olacaktır.

2. Harcama önceliği geliştirme konusunda toplumun beklentilerine daha fazla odaklanan, kamu kaynakları ile kamu hizmetleri arasındaki bağı güçlendiren, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıran program bütçe sistemi 2021 yılı bütçesi ile birlikte hayata geçirilecektir. Mali Plan döneminde merkezi yönetim bütçesi kapsamı dışında kalan kamu idarelerinin bütçeleri ile fon, döner sermaye, özel hesap ve proje hesaplarının program bütçeye uygun hazırlanmasına ilişkin çalışmalar yürütülecektir.

3. Kamu harcamalarının değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi ve kaynakların etkin kullanımının gözetilmesi amacıyla harcama gözden geçirmeleri yapılacak, harcama programlarının uygulama süreçlerinde etkinlik artırılacak, harcamalar kontrol altında tutulacak ve yeni harcama programı oluşturulması sınırlandırılacaktır.

4. Bütçe harcamalarının içinde ekonominin uzun dönem üretkenliğini ve verimliliğini artıracak harcama kalemlerinin payı artırılacaktır.

5. Teşvik ve destek sistemi sadeleştirilerek mükerrerliği önleyici bir yapıda kurgulanacak, teşviklerin makroekonomik hedefler ve bütçe hedefleri ile uyumu sağlanacaktır.

Teşvik ve destek sisteminin verimliliğinin artırılması amacıyla destek uygulamaları ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılacak etki değerlendirme çalışmaları dikkate alınarak revize edilecektir.

6. Devlet Malzeme Ofisi'nin ülke kalkınmasında ihtiyaç duyulan kamu alım politikalarını destekleyen uluslararası ölçekte öncü bir merkezi satın alma kurumuna dönüşümü sağlanacaktır.

7. Kamu idareleri tarafından dijital ortamlarda sunulan hizmetler daha da genişletilecek, hizmet sunum kanalları çeşitlendirilecek, kamunun verimliliğini, etkinliğini, şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmak için e-devlet hizmetlerinin sunumunda yeni teknoloji ve yönelimlerden yararlanılacaktır.

e-Devlet Kurumsal Mimarisi oluşturularak kamu kurumlarında yaygınlaştırılacaktır. Kamu kurumları arasındaki her türlü veri, bilgi ve belge paylaşımları ile gerçek ve tüzel kişilere kamu idarelerince yapılacak tebligatlar, gerekli bilgi sistemlerinin mevcut olması durumunda, elektronik ortamda gerçekleştirilecektir.

8. Kamu taşıtlarının tedarikinde, kullanımında ve tasfiyesinde etkinlik ve verimliliği artıracak politikaların sağlıklı şekilde yürütülmesine imkân tanıyacak kamu taşıt filo yönetim sistemi kurulacak, uygulama modeli yaygınlaştırılacaktır.

9. Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması için arz ve talep yönlü düzenlemeler hayata geçirilecek, birinci basamak sağlık hizmetleri güçlendirilerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliği artırılacaktır. Akılcı ilaç kullanımı konusunda farkındalık ve izleme - değerlendirme faaliyetleri yürütülerek ilaç kullanımının optimize edilmesi ve ilaç maliyetlerinin azaltılmasına ilişkin projeler uygulamaya konulacaktır. İlaç, aşı, tıbbi cihaz başta olmak üzere sağlık alanında ve ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayacak ileri teknoloji yatırımlarına DMO tarafından alım garantisi sağlanacaktır.

10. Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğini sağlamak için aktüeryal dengesini güçlendirici politikalar hayata geçirilerek.

11. Sosyal yardım programları işgücü piyasasına etkileri gözetilerek bütüncül bir anlayışla yürütülecek, mükerrerlikler önlenecektir.

12. Tarımda üretim ve verimlilik artışı; yeni nesil girişimciler, teknolojiler, girdi bazı destekleme ve sözleşmeli tarımla sağlanacaktır. Tarımsal destekler katma değer artışını gözeten bir biçimde tahsis edilecek, desteklerle amaçlanan sosyal ve üretim odaklı fayda ile mali yükün karşılaştırılmasına imkân verecek bir izleme ve değerlendirme sistemi kurulacak, desteklerin etkinliği düzenli olarak ölçülecek, etkin olmayan uygulamalar sonlandırılacaktır.

13. İç Denetim Koordinasyon Kurulunun etkinliği artırılarak tüm kamu kuruluşlarında iç denetim uygulamaları ve kültürü yaygınlaştırılacaktır. İç denetim sisteminin idarelerde daha etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla insan kaynakları altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalara hız verilecektir.

14. Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Projesi kapsamında, Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi ile Harcama Yönetim Sistemi geliştirilecek, e-belge altyapısına yeni belgeler dahil edilerek kamu harcama süreçlerinde kullanılan belgelerin elektronik ortama taşınması yaygınlaştırılacak, kamu tahsilat süreci tahakkuka dayalı olarak elektronik ortamda gerçekleştirilecek ve Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi'nin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine entegrasyonu tamamlanacaktır.

15. Merkezi yönetim bütçesinin sade ve anlaşılabilir bir dille kamuoyuna açıklanmasını amaçlayan Vatandaşın Bütçe Rehberi program bütçeye uygun olarak hazırlanacak ve yayımlanacaktır.

16. Kamuya ait taşınmazlar ve atıl tesisler, milli ekonomiye katkı sağlanması için katma değer oluşturacak şekilde istihdam, yatırım ve üretim amacıyla değerlendirilecektir.

17. Yatırımların desteklenmesi amacıyla, Hazineye ait taşınmazların tarım, hayvancılık, eğitim, turizm ve diğer amaçlı yatırımların teşviki doğrultusunda kullanırılmasına ilişkin faaliyetlere devam edilecektir. Ayrıca proje bazı yatırımlara arazi desteği sağlamak için Hazine taşınmazları arz edilecektir.

18. Kamu binalarında, sanayi ve genel aydınlatmada enerji verimliliği yatırımlarıyla çevreyle dost enerji uygulamaları yaygınlaştırılacak ve enerji tasarrufu sağlanacaktır.

19. Kamu yatırımlarında, On Birinci Kalkınma Planının öncelikli imalat sanayii sektörlerine ve bu sektörlerle yönelik beşeri ve fiziki altyapıyı güçlendirecek Ar-Ge, dijitalleşme, insan kaynakları, lojistik ve enerji gibi yatay alanlar ile tarım, turizm ve savunma sanayii alanlarına öncelik verilecektir.

Kamu yatırımlarının büyümeyi ve özel kesim yatırımlarını destekleyici nitelikte, bölgelerin gelişme potansiyelini harekete geçirecek, üretim, istihdam ve ülke refahını artırmaya azami katkı sağlayacak projeler ile üretimin yenilikçi ve rekabetçi gelişimini destekleyecek ve özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal altyapı projelerine odaklanması sağlanacaktır.

20. Kovid-19 salgını ile birlikte önemi daha da artan yeni küresel yatırım eğilimleri analiz edilerek küresel yatırım pastasından ülkemizin daha fazla pay alması için Türkiye'nin Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi hazırlanacaktır. Dönüşüm sürecinde olan küresel yatırım hareketlerinde, ülkemizin bölgesindeki pozisyonunu güçlendirecek, yüksek istihdam sağlayacak, ülkemizin dış ticaret açığını azaltacak ve ekonomik büyümesine katkı sağlayacak teknoloji ve Ar-Ge yoğun büyük ölçekli yatırımların ülkemize kazandırılması için çalışmalar yapılacaktır.

1.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar

1. Kamu gelir politikaları 2021-2023 döneminde makroekonomik dönüşüm sürecinin desteklenmesi, kamu harcamaları için ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanması, sosyo-ekonomik kalkınma ve adaletin desteklenmesi, ekonominin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması ve yurt içi tasarruflara katkı sağlanması hedefleri doğrultusunda yürütülecektir.